

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET AJÁNLÁSA

(2020. május 27.)

a Covid19-világjárvány alatti osztalékfizetések korlátozásáról

(ERKT/2020/7)

(2020/C 212/01)

AZ EURÓPAI RENDSZERKOCKÁZATI TESTÜLET IGAZGATÓTANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a pénzügyi rendszer európai uniós makroprudenciális felügyeletéről és az Európai Rendszerkockázati Testület létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1092/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 3. cikke (2) bekezdésének b), d) és f) pontjára, valamint 16–18. cikkére,

tekintettel az Európai Rendszerkockázati Testület eljárási szabályzatának elfogadásáról szóló, 2011. január 20-i ERKT/2011/1 európai rendszerkockázati testületi határozatra ⁽²⁾ és különösen annak 15. cikke (3) bekezdésének e) pontjára és 18–20. cikkére,

mivel:

- (1) A koronavírus-betegség 2019 (Covid19) okozta válság drámai egészségügyi vészhelyzetből gyorsan súlyos gazdasági sokká fejlődött, amely rendszerszintű pénzügyi válsággá alakulhat. Nem tudható biztosan, hogy meddig fog tartani ez a válság, ahogyan az sem, hogy milyen súlyossá válhat. Egyértelmű, hogy a pénzügyi intézményeknek kellően magas összegű tőkét kell fenntartaniuk a rendszerszintű kockázatok mérséklése és a gazdasági fellendüléshez való hozzájárulás érdekében.
- (2) Az Európai Rendszerkockázati Testület (ERKT) számos tagintézménye, nevezetesen az Európai Bankhatóság ⁽³⁾ (EBH), az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóság ⁽⁴⁾ (EIOPA), az Európai Központi Bank ⁽⁵⁾ (EKB) és több nemzeti hatóság arra ösztönözte a bankokat, biztosítókat és viszontbiztosítókat az Unióban, hogy tartózkodjanak az önkéntes kifizetésektől (pl. osztalékok, bónuszok és a részvényesek díjazását célzó részvényvisszavásárlások). Ezek az intézkedések fokozhatják a pénzügyi ágazat ellenálló képességét, erősíthetik a realgazdaságnak történő hitelezésre irányuló képességét stresszhelyzeti körülmények között, és csökkenthetik a pénzügyi intézmények Covid19-hez kapcsolódó kockázatok miatti csődjének kockázatát.

⁽¹⁾ HL L 331., 2010.12.15., 1. o.

⁽²⁾ HL C 58., 2011.2.24., 4. o.

⁽³⁾ <https://eba.europa.eu/eba-provides-additional-clarity-on-measures-mitigate-impact-covid-19-eu-banking-sector>

⁽⁴⁾ https://www.eiopa.europa.eu/content/eiopa-statement-dividends-distribution-and-variable-remuneration-policies-context-covid-19_en

⁽⁵⁾ Az Európai Központi Bank EKB/2020/19 ajánlása (2020. március 27.) a COVID-19 pandémia alatti osztalékfizetésekről és az EKB/2020/1 ajánlás hatályon kívül helyezéséről (HL C 102. I., 2020.3.30., 1. o.).

- (3) Az ERKT felelős az Unió pénzügyi rendszerének makroprudenciális felügyeletéért, és hozzájárul a belső piac zavartalan működéséhez, ezáltal biztosítva a pénzügyi ágazat gazdasági növekedéshez való fenntartható hozzájárulását. Az ERKT üdvözlí és teljes mértékben támogatja tagintézményei kezdeményezéseit, ugyanakkor ajánlás kiadását is szükségesnek tartja annak biztosítása érdekében, hogy a pénzügyi ágazat egészében a pénzügyi stabilitásra esetlegesen kockázatot jelentő pénzügyi intézmények magas tőkeszintet tartsanak fenn.
- (4) Ez az ajánlás tudomásul veszi a bankok prociklikus magatartását, valamint azt a tényt, hogy kritikus szerepet töltenek be a gazdaságban. Célja a bankok nyereség- és tőkefelosztásának korlátozása a válság alatti ellenálló képességük növelése és a reálgazdaságba irányuló szükséges hitelezés előmozdítása érdekében. Annak kockázatát is csökkenteni kívánja, hogy azokban az esetekben, amikor a kormányok támogatják a bankokat a válság idején, a részvényesek és a felső vezetés saját javukra fordítsák a tőkeallokációt. Továbbá, ha a bankok az osztalékfizetést az erő jeleként használják a piac számára, az ilyen intézkedések alááshatják az óvatosabb pénzügyi intézmények relatív pozícióját, amelyeket megbélyegezhetnek. Ez utóbbi érv a széles alapokon nyugvó, összehangolt és kötelező intézkedések mellett szól. A befektetési vállalkozások szerepelnek a pénzügyi intézmények ezen ajánlás szerinti listáján, mivel fontos szerepet játszanak a piac működésében, és hasonló kockázatokat jelenthetnek a bankok számára.
- (5) Ez az ajánlás elismeri a válság miatt a biztosítók és viszontbiztosítók fizetőképességére irányuló kockázatot. Valószínű, hogy csökkenni fog az új szerződésekből származó pénzforgalom, amihez a nagyon alacsony kamatlábak és az alacsonyabb jövőbeli eszközhozam miatt magasabb kötelezettségek társulnak. Tekintettel arra, hogy a biztosítók és viszontbiztosítók kritikus szerepet játszanak a pénzügyi ágazatban, fennáll a – például a nagyobb hozamú vállalati kötvények értékesítéséhez hasonló – közös kockázatcsökkentési stratégia kockázata is, amelyet felerősítenének a nagyléptékű leminősítések. Továbbá a biztosítókra és a viszontbiztosítókra is vonatkozik a bankok esetében arra vonatkozóan felmerült érv, hogy az osztalékfizetés az erő jele a piac számára és ehhez kapcsolódóan a korlátozások megbélyegzőek.
- (6) Ezen ajánlás célja, hogy kiterjedjen a központi szerződő felekre is, mivel rendszerszinten jelentős szerepet töltenek be a pénzügyi piaci ügyletek elszámolásában. A kiegészítő saját források fenntartásával a központi szerződő felek képesek lennének fedezni a nem a nemteljesítéshez kapcsolódó veszteségeket, ami különösen fontos a működési kockázat tekintetében, amelyet a központi szerződő felek a klíringtagok hozzájárulásai helyett saját forrásaikból fedeznek. Ez az ajánlás következetességet biztosít a pénzügyi intézmények között olyan időszakban, amikor a központi szerződő felek bevételeinek hasznára válhatnak a nagyobb volumenű piaci ügyletek, és adott esetben lehetővé fogja tenni a központi szerződő felek számára, hogy önkéntes alapon növeljék saját részesedésüket a többlépcsős veszteségfedezésben, tekintettel a nagyobb piaci volatilitásból eredő, általánosan megnövekedett kockázatokra. Végül, várható, hogy a szavatolótőke fenntartása a központi szerződő feleknél csökkenti annak valószínűségét, hogy az adófizetők pénzéhez folyamodjanak (nemteljesítéshez kapcsolódó vagy ahhoz nem kapcsolódó) veszteségek esetén egy olyan időszakban, amikor már így is különösen nagy nyomás nehezedik az adókiadásokra. Összességében fontos, hogy a központi szerződő felek az alapletétek és a garanciaalapok mellett megfelelő előfinanszírozott saját forrásokat tartsanak fenn.
- (7) Ez az ajánlás a pénzügyi intézmények azon intézkedéseire kíván kiterjedni, amelyek a Covid19-hez kapcsolódó válság időtartama alatt szavatolótőkéjük összegének és minőségének csökkenését, illetve veszteségelnyelő képességük csökkenését eredményezik. Ez magában foglalja az osztalékfizetést, a törzsrésvények visszavásárlását és a változó javadalmazás kifizetését. Ha egy pénzügyi intézmény a törzsrésvényeket akarja lecserélni, az ennek az ajánlásnak megfelelően történne.
- (8) Ez az ajánlás elismeri az egységes piacra irányadó elveket, valamint az Unión belüli szabad tőkemozgás és kockázatmegosztás növekedésserkentő szerepét. Célja a pénzügyi intézmények határokon átnyúló döntéseiből eredő lehetséges negatív externáliák kockázatainak figyelembevételének nehéz időkben. A biztonságba való menekülés vagy a hazai környezet iránti elfogultság, amint az a pénzügyi nehézségek idején gyakran előfordul, negatív hatással lehet a helyi gazdaságokra. Ez az ajánlás azt javasolja, hogy az érintett hatóságok kezdjenek párbeszédet az uniós pénzügyi intézmények leányvállalataira vonatkozó kifizetési korlátozások bevezetésének mérlegelésekor.
- (9) A szabályozási rendszerek ágazatonként és tagállamonként eltérőek, és az érintett hatóságoknak mérlegelniük kell bármely, az uniós és a nemzeti jog alapján rendelkezésükre álló felügyeleti eszköz – például ajánlások vagy iránymutatások – alkalmazását ezen ajánlás célkitűzéseinek elérése érdekében, a jogszabályok által megengedett mértékben.

- (10) Ez az ajánlás meghatározza azon pénzügyi intézmények minimális listáját, amelyekre a korlátozásoknak ki kell terjedniük. A hatóságok a reálgazdaságnak hitelt nyújtó más pénzügyi intézményeket – például a pénzügyi lízingtársaságokat – is a korlátozások alá vonhatják.
- (11) Ezen ajánlás célja, hogy támogassa az EKB, az EBH, az EIOPA és a nemzeti hatóságok korábbi kezdeményezéseit, és megerősítse az egész Unióban és a pénzügyi szektor különböző szegmenseiben egységes megközelítés szükségességét, figyelembe véve ugyanakkor, hogy ezek a szegmensek válság idején kritikus szerepet töltenek be a reálgazdaságban. A végső cél az, hogy a pénzügyi intézmények elegendő tőkével és veszteségelnyelő képességgel rendelkezzenek ahhoz, hogy enyhítsék a jelenlegi válság hatásait, és ezáltal hozzájáruljanak a páneurópai gazdaság egészének gördülékenyebb fellendüléséhez.
- (12) Ez az ajánlás nem érinti az uniós központi bankok monetáris politikai megbízatását.
- (13) Az ERKT ajánlásait azt követően teszik közzé, hogy a címzetteket tájékoztatták és az Európai Unió Tanácsát az igazgatótanács erre vonatkozó szándékáról értesítették, és a Tanács számára reagálási lehetőséget biztosítottak,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

1. SZAKASZ

AJÁNLÁS

A. ajánlás – Osztalékfizetések korlátozása

Ajánlott, hogy az érintett hatóságok legalább 2021. január 1-jéig kérjék fel a felügyeleti hatáskörükbe tartozó pénzügyi intézményeket ⁽⁶⁾, hogy tartózkodjanak az alábbi intézkedésektől:

- osztalékfizetés, vagy osztalékfizetésre irányuló visszavonhatatlan kötelezettségvállalás;
- törzsrésvények visszavásárlása;
- változó javadalmazás jelentős kockázatot vállaló személynek történő fizetésére irányuló kötelezettség létrehozása,

amelynek hatására csökken a szavatolótőke mennyisége vagy minősége uniós csoportszinten (vagy egyedi szinten, ha a pénzügyi intézmény nem tagja uniós csoportnak), illetve szubkonszolidált vagy egyéni szinten.

2. SZAKASZ

VÉGREHAJTÁS

1. Fogalommeghatározások

1. Ezen ajánlás alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- „érintett hatóság”:
 - az illetékes hatóság;
 - a makroprudenciális politikai intézkedések elfogadásával és/vagy aktiválásával megbízott hatóság, így többek között:
 - a 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽⁷⁾ VII. címének 4. fejezete vagy az 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁸⁾ 458. cikkének (1) bekezdése szerinti kijelölt hatóság;
 - az ERKT/2011/3 ajánlásban ⁽⁹⁾ meghatározott célkitűzésekkel, szabályokkal, feladatokkal, hatáskörökkel, eszközökkel, elszámoltathatósági követelményekkel és más jellemzőkkel rendelkező makroprudenciális hatóság.

⁽⁶⁾ Nem tartoznak ide a pénzügyi intézmények fióktelepei.

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 176., 2013.6.27., 338. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 176., 2013.6.27., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Rendszerekockázati Testület ERKT/2011/3 ajánlása (2011. december 22.) a nemzeti hatóságok makroprudenciális felhatalmazásáról (HL C 41., 2012.2.14., 1. o.).

- b) „illetékes hatóság”: az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 40. pontjában, a 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁰⁾ 13. cikkének (10) bekezdésében meghatározott, illetve a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹¹⁾ 22. cikkében említett illetékes vagy felügyeleti hatóság;
- c) „pénzügyi intézmény”: a következő vállalkozások bármelyike, amelyek központi irodája vagy létesítő okirat szerinti székhelye az Unióban található:
- az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 3. pontjában meghatározott intézmény;
 - a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének 1. pontjában meghatározott biztosító;
 - a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének 4. pontjában meghatározott viszontbiztosító;
 - a 648/2012/EU rendelet 2. cikkének 1. pontjában meghatározott központi szerződő fél;
- d) „jelentős kockázatot vállaló személy”: olyan munkavállalói kategória tagja, akiknek szakmai tevékenysége lényeges hatást gyakorol a pénzügyi intézmény kockázati profiljára, ideértve a 2013/36/EU irányelv 92. cikkének (2) bekezdésében vagy az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet⁽¹²⁾ 275. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett munkavállalói kategória tagját, illetve a központi szerződő fél 648/2012/EU rendelet 2. cikkének 29. pontjában meghatározott felső vezetését;
- e) „szanálási hatóság”: a 2014/59/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹³⁾ 2. cikke (1) bekezdésének 18. pontjában meghatározott hatóság.

2. Mentességek

Az érintett hatóságok mentesíthetik a pénzügyi intézményt az A. ajánlás a)–c) pontjában említett intézkedések végrehajtására vonatkozó korlátozás alól, ha a pénzügyi intézményt jogszabály kötelezi az adott intézkedés megtételére.

3. Végrehajtási kritériumok

1. Ezen ajánlás érintett hatóságok általi végrehajtására a következő kritériumok vonatkoznak:

- kellő figyelmet kell fordítani az arányosság elvére, figyelembe véve különösen a pénzügyi intézmények jellegét és azon képességüket, hogy hozzájáruljanak a Covid19 válságból eredő, a pénzügyi stabilitást fenyegető rendszerszintű kockázat csökkentéséhez és a gazdasági fellendüléshez;
- kerülni kell a szabályozói arbitrázst;
- az érintett hatóságoknak rendszeresen értékelniük kell a kifizetésekre vonatkozóan ezen ajánlás célkitűzéseinek fényében általuk bevezetett korlátozások hatását.

2. Az A. ajánlás a) és b) pontjának végrehajtására a következő egyedi kritériumok vonatkoznak: Annak értékelése során, hogy szubkonzolidált vagy egyéni szinten megfelelő alkalmazni a korlátozásokat, az érintett hatóságoknak ajánlott a következő elvek betartása:

- 1. elv:** Figyelembe véve a tagállamuk és az Unió pénzügyi stabilitását fenyegető rendszerszintű kockázat megelőzésének vagy csökkentésének szükségességét, az érintett hatóságoknak támogatniuk kell a belső piac zavartalan működését, és el kell ismerniük azt, hogy a pénzügyi szektornak fenntartható módon hozzá kell járulnia a tagállamok és az Unió egészének gazdasági növekedéséhez.
- 2. elv:** Az érintett hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a korlátozások ne járjanak aránytalan kedvezőtlen hatással más tagállamok vagy az Unió egésze pénzügyi rendszerének egészére vagy egy részére nézve.
- 3. elv:** Az érintett hatóságoknak szorosan együtt kell működniük egymással és az érintett szanálási hatóságokkal, adott esetben kollégiumokban is.

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/138/EK irányelve (2009. november 25.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról (Szolvencia II.) (HL L 335., 2009.12.17., 1. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 648/2012/EU rendelete (2012. július 4.) a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról (HL L 201., 2012.7.27., 1. o.).

⁽¹²⁾ A Bizottság (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló rendelete (2014. október 10.) a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Szolvencia II.) kiegészítéséről (HL L 12., 2015.1.17., 1. o.).

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/59/EU irányelve (2014. május 15.) a hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról (HL L 173., 2014.6.12., 190. o.).

4. Az intézkedések elfogadására vonatkozó határidők

Az 1092/2010/EU rendelet 17. cikkének (1) bekezdésével összhangban a címzetteknek tájékoztatniuk kell az Európai Parlamentet, a Tanácsot, a Bizottságot és az ERKT-t arról, hogy milyen intézkedéseket hoztak ezen ajánlás nyomán, vagy meg kell indokolniuk az intézkedés mellőzését. A tájékoztatást a mellékletben található formanyomtatvány 2020. július 31-ig történő benyújtásával kell elvégezni.

5. Az ajánlás módosítása

Az igazgatótanács dönt arról, hogy ezen ajánlást kell-e módosítani, és ha igen, mikor. E módosítások közé tartozhat különösen az A. ajánlás alkalmazási időszakának meghosszabbítása.

6. Nyomon követés és értékelés

1. Az igazgatótanács értékelni fogja a címzettek által jelentett intézkedéseket és indokolásokat, és adott esetben határozhat úgy, hogy ezt az ajánlást nem tartották be, és a címzettek nem adtak megfelelő indokolást az intézkedés mellőzésére.
2. Az ERKT ajánlásainak való megfelelés értékeléséről szóló kézikönyvben foglalt módszertan, amely leírja az ERKT ajánlásainak való megfelelés értékelésére szolgáló eljárást, nem alkalmazandó.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2020. május 27-én.

az ERKT titkárságának vezetője,
az ERKT igazgatótanácsa nevében
Francesco MAZZAFERRO

MELLÉKLET

Az ajánlás nyomán hozott intézkedések közzélése

1. A címzett adatai

Ajánlás	
A címzett országa	
Intézmény	
Feladatkör (*)	
A válaszadó neve és elérhetőségi adatai	
A közlés időpontja	

(*) Kérjük, adja meg, milyen minőségben válaszol, azaz az 575/2013/EU rendelet 4. cikke (1) bekezdésének 40. pontja, a 2009/138/EK irányelv 13. cikkének (10) bekezdése szerinti illetékes vagy felügyeleti hatóság, a 648/2012/EU rendelet 22. cikkében említett illetékes hatóság vagy a makroprudenciális hatóság.

2. Az intézkedések közzélése

Ajánlás	Eleget tett az ajánlásnak? (igen/nem/nem alkalmazható)	Kérjük, ismertesse a megfelelés érdekében hozott intézkedéseket.	Ha nem, vagy csak részben tesz eleget az ajánlásnak, kérjük, indokolja meg megfelelően.	Kérjük, adja meg az ajánlás nyomán elfogadott intézkedés részleteit (pl. link, kormányzati közlöny, kihirdetési hivatkozási szám).
A. ajánlás a) pont				
A. ajánlás b) pont				
A. ajánlás c) pont				

3. Megjegyzések

- Ez a formanyomtatvány az 1092/2010/EU rendelet 17. cikkének (1) bekezdése által előírt tájékoztatás céljára szolgál.
- A kitöltött formanyomtatványt minden címzettnek az ERKT titkárságán keresztül kell benyújtania az ERKT részére, elektronikus úton, a DARWIN-ban található megfelelő mappa használatával, vagy e-mailben a notifications@esrb.europa.eu e-mail címre történő megküldéssel. (Az ERKT titkársága – összesített alapon – gondoskodik a tájékoztatásoknak az Európai Parlamenthez, a Tanácshoz és a Bizottsághoz történő eljuttatásáról.)
- A címzetteknek meg kell adniuk az ajánlás végrehajtásával és a végrehajtási kritériumokkal kapcsolatos valamennyi releváns információt és dokumentációt, beleértve az érdemi információkat (például az intézkedés jogi formáját és az érintett pénzügyi intézmények típusát) és a meghozott intézkedések időzítését.
- Ha valamely címzett csak részben tesz eleget az ajánlásnak, teljeskörű magyarázatot kell adnia a meg nem felelés mértékére, valamint a részleges megfelelés egyéb részleteire. A magyarázatnak egyértelműen meg kell jelölnie az ajánlás azon vonatkozó részeit, amelyeknek a címzettek nem tesznek eleget.